

**Handläggare**  
Lisbeth Westerlund  
Telefon: 08-508 25 016**Till**  
Socialnämnden

## **Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m. (Rapport 2014:38)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

### **Förvaltningens förslag till beslut**

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Peter Svensson  
Tf. förvaltningschef

### **Sammanfattning**

Lagen om bostadsanpassningsbidrag är en rättighetslag och utgångspunkten för översynen har varit att förtydliga bestämmelserna så att de blir förutsägbara både för de personer som omfattas av lagen och de som ska handlägga ansökningar om bidrag.

Förvaltningen instämmer i huvudsak i de förslag till förtydliganden som utredningen lägger fram men anser att bostadsanpassningsbidrag även i fortsättningen ska kunna lämnas för att anpassa bostäder som enskilda bor i efter en särskild biståndsprövning enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förvaltningen anser också att förslaget att bostadsanpassning måste godkännas av fastighetsägare/ bostadsrättsförening är problematiskt.

Den föreslagna bestämmelsen innebär att anpassning kan nekas och att den sökande därmed inte kan bo kvar i sin bostad.

### **Bakgrund**

Kommunstyrelsen har till socialnämnden för yttrande överlämnat remiss av Boverkets rapport "Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m." (Rapport 2014:38). Remisstiden går ut 28 augusti 2015.

Ärendet har även remitterats till Rinkeby-Kista, Skärholmens och Älvsjö stadsdelsnämnder, äldre- och barnnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsledningskontoret, kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor och Stadshus AB.

### **Ärendets beredning**

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 19 augusti 2015.

### **Ärendet**

Boverket har, på uppdrag av regeringen, gjort en översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag. Resultatet blev ett förslag på en ny lag, med flera nya bestämmelser. En ökad förutsebarhet för både enskilda och kommunala beslutsfattare har varit en allmän målsättning vid Boverkets översyn.

Lagförslaget innehåller flera nya bestämmelser, till exempel:

- Bidrag ska kunna beviljas för vissa brandskyddsåtgärder.
- Bidrag ska kunna beviljas för åtgärder för att värna integriteten, när personliga assistenter eller annan utomstående personal är verksamma i bostaden i stor omfattning.
- Om sökanden går med på det, kan ägaren av ett flerbostadshus ta över rätten till bidrag för åtgärder i allmänna utrymmen. Fastighetsägaren kan då välja att göra egna tilläggsarbeten och alltså använda bidraget som en delfinansiering av en mer generell lösning, till exempel utföra markarbeten och hårdgörning i stället för att installera en ramp vid entrén.
- Bidrag för åtgärder som behöver utföras på grund av att byggherren har avvikit från bygglagstiftningens tillgänglighetskrav ska bara nekas om det är sökanden själv som avvikit från kraven.

- Ändringar i villkoren för bidrag efter ett bostadbyte. Syftet är att öka enskildas valfrihet och möjligheter att i förväg bilda sig en uppfattning av hur kommunen kommer att ställa sig till en ansökan om bidrag för anpassningar i den nya bostaden.
- Bostadsanpassningsbidrag ska inte längre lämnas för att anpassa bostäder som enskilda bor i efter en särskild biståndsprövning enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Krav på ett medgivande från hyresvärd eller bostadsrättsförening, till att anpassningen utförs och att någon återställning efter utflytt inte behöver ske, lyfts in i lagen som ett villkor för bidrag. Ett liknande krav fanns tidigare i Boverkets föreskrifter (BFS 1992:46), men efter en dom från Högsta förvaltningsdomstolen har Boverket tagit bort detta krav i föreskrifterna.
- Utökade möjligheter för hyresvärdar och bostadsrättsföreningar att få bidrag för att återställa anpassningar.
- Kommunerna ska inte bara kunna lämna bostadsanpassningsbidrag som ett kontantbidrag. Om sökanden går med på det, ska bidrag även kunna lämnas som ett åtagande från kommunen att låta utföra åtgärderna eller genom ett överlämnande av en begagnad produkt.
- Nya handlägningsbestämmelser, till exempel om vad bidragsbeslutet ska innehålla för uppgifter och när ett bidrag ska betalas ut.

### **Förvaltningens synpunkter**

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i en egen bostad. Lagen om bostadsanpassningsbidrag är en rättighetslag och utgångspunkten för översynen har varit att förtydliga bestämmelserna så att de blir förutsägbara både för de personer som omfattas av lagen och de som ska handlägga ansökningar om bidrag.

Förvaltningen instämmer i huvudsak i de förslag till förtydliganden som utredningen lägger fram och lämnar nedan kommenterar till några av förslagen där förvaltningen har invändningar mot Boverkets förslag.

Förvaltningen anser att bostadsanpassningsbidrag även i fortsättningen ska kunna lämnas för att anpassa bostäder som enskilda bor i efter en särskild biståndsprövning enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Boverket anser att en person som beviljas en bostad efter en särskild behovsprövning utifrån sin funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kunna utgå från att vårdgivaren – en kommun eller ett privat företag – säkerställer att bostaden blir ändamålsenlig för den enskilde. Biståndsprövningen enligt SoL och insatsbedömningen enligt LSS syftar till att åstadkomma ett fungerande boende utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Det är därför inte rimligt att personen själv ska vara tvungen att söka bostadsanpassningsbidrag för att uppnå detta.

Enligt Boverket bör i en sådan situation vårdgivaren – kommunen eller ett privat företag – och den enhet inom kommunen som har beviljat insatsen enligt SoL eller LSS inleda en diskussion med den boende om hur de nya behoven kan tillgodoses på bästa sätt. Kan det ske genom att bostaden anpassas eller genom att personen väljer att flytta till och beviljas ett annat boende enligt SoL eller LSS? Kostnaden för en eventuell anpassning får i ett sådant fall regleras inom kommunen eller mellan kommunen och en eventuell privat vårdgivare.

Förvaltningen instämmer i att de särskilda boendeformerna självfallet ska vara anpassade så att de kan ta emot personer med funktionsnedsättningar så att dessa inte när de beviljats sådant boende ska behöva ansöka om bostadsanpassningsbidrag. Däremot anser förvaltningen att det ska kunna vara möjligt att söka bidrag till behov som kan uppstå efter hand. Det går inte att förutse om och när sådana behov uppstår och då är det en trygghet för den enskilde att det ska vara möjligt att bo kvar efter anpassning av bostaden. Boende i särskilda boendeformer ska ses som ett permanent boende som ska kunna anpassas efter den enskildes behov.

Förvaltningens erfarenhet är att bostadsanpassningsbidrag för de som behöver det och som bor i särskilda boendeformer fungerar bra. Kostnaden för bostadsanpassningsbidrag i särskilda boendeformer är också blygsam. För 2013 uppgick den till mindre än 1 procent av den totala kostnaden för bostadsanpassningsbidrag.

Förvaltningen anser också att förslaget att bostadsanpassning måste godkännas av fastighetsägare/ bostadsrättsförening är problematiskt. Syftet med lagen om bostadsanpassningsbidrag är att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att kunna leva som andra. Den föreslagna bestämmelsen innebär att anpassning kan nekas och att den sökande därmed inte kan bo kvar i sin bostad.

Den möjlighet som finns för fastighetsägare/ bostadsrättsförening att få återställningsbidrag för borttagande av genomförda bostadsanpassningsinsatser bör vara tillräcklig garanti för att bostadsanpassning ska kunna beviljas alla som behöver det. Bostadsanpassningsåtgärder som förbättrar en bostads tillgänglighet borde inte heller behöva nedmonteras i någon större utsträckning.

I relation till antalet beviljade bostadsanpassningsbidrag är antalet beviljade återställningsbidrag mycket lågt. Av Boverkets rapport Bostadsanpassningsbidragen 2013, 2014:21, framgår att av 232 svarande kommuner hade 110 kommuner vid minst ett tillfälle beviljat återställningsbidrag under år 2013. Kostnaden för återställningsbidrag var cirka 1 procent av den totala kostnaden för beviljade bostadsanpassningsbidrag om 1 060 miljoner kronor.

## **Bilaga**

Sammanfattning av Boverkets rapport 2014:38 Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m.